

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

7. Secunda ratio principalis ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quæst. II. Quid addat Vnum supra ens. 239

contracta est essentia inferioris: ergo attributum superioris contractum erit attributum inferioris. Sed inauditum est quod expulsio, seu negatio non Dei sit attributum Dei, quia negatio negationis alicuius formalissime est illud, quia duæ negationes affirmant; unde quando dicimus, *nec non Deus creat*, idem est ac dicere formalissime, *Deus creat*, quia ut probatum est; Deus in quantum Deus est Deus, & in quantum est Deus, immediate excludit suum contradictorium, præsertim, quia attributa Dei non sunt indeterminata, & vaga: sed expulsio non Dei indeterminata, & vage se habet, si quidem Deus negando non Deum negat omnia tam positiva realia creata, quam negativa, & etiam entia rationis; quia de ipso vaco dicitur quod non sit Deus, & de ente rationis verificatur idem: ergo Deus expellendo non Deum, expellit vacuum, chymeram, & creaturas possibiles infinitas, siue sint reales siue modales: sed hæc omnia sunt indeterminata: ergo illa negatio non Dei indeterminata erit: ergo propter hanc rationem minime est attributum Dei, quia attributum est perfectio infinite excellens, determinata tamen in esse talis attributi, v. g. iustitia divina, misericordia, & sapientia &c.

104 Ultimo contra solutionem insurgo, quia ex vi essentia entis, & quatenus distinguitur ab ipso vno, & à quocumque alio per rationem excludit suum contradictorium: ergo vnum non est passio entis, sed potius ipsissima essentia entis; antecedens sic patet; quia ens quatenus est tale, & quatenus essentialiter non repugnat existere realiter, constituitur per illam non repugnantiam, seu connotationem existentia, tanquam per differentiam propriam primario, & per se distinctivam entis, à non ente, & à chymera; sed minus primarium differentia est facere differre illud ab alio: ergo illa connotatio existentia, primario, & essentialiter facit differre ens à non ente, seu chymera, quia effectus primarius formæ habet eandem seu similem denominationem, ac sua forma ut album respectu albedinis, calidum respectu caloris: sed effectus primarius alicuius formæ est de essentia primaria illius, de cuius essentia primaria est ipsa forma: ergo si differre est effectus primarius differentia, & differentia illa est de essentia entis: ergo differre à chymera, & à non ente est de essentia entis ut ens est: sed differre à non ente, seu non esse non ens, aut excludere non ens sunt idem formalissime: ergo ens ex vi suæ essentia, & non per aliquid superadditum excludit suum contradictorium; præcipue, quia illud quod ex vno sine aliquo addito transit ad aliud, vel est aliud, non indiget addito ad illud: sed ut ex non ente transcamus ad ens non est necesse ut detur additio supra ens, ut excludat non ens: ergo ens ut excludens non ens non est vnum, quia vnum ut vnum aliquod addit supra ens, siquidem est attributum entis.

SVBSECTIO VII.

Secunda ratio principalis positæ.

105 **Q**uia ratio formalis alicuius est id quod adeo necessarium est ad constitutionem illius, ut neque esse, neque formaliter intelligi possit sine tali ratione formali, & ablato quocumque alio remanet illud tanquam effectus formalis talis ra-

tionis: sed negatio divisionis est huiusmodi; & ablato quocumque positivo addito supra ens manet vnum formaliter: ergo negatio divisionis, & non positivum est formalitas vnius.

Prima pars minoris sic probatur; quia negatio divisionis supra ens immediate constituit ens in esse non plurimum siue in esse non multitudinis: ita ut ex vi entis ut negationis solius fiat non multitudo; & non pluralitas entium; & ex alio capite sine illa nec esse, nec intelligi potest vnum ut vnum: ergo illa est ratio formalis constituenti vnum; quia vnum formaliter est illud, quod tum sit non est plura, nec multa: sed ens ex vi negationis divisionis immediate non est multa nec plura: ergo ex vi illius est vnum formaliter.

Dices illam negationem non posse fundari immediate in ente, sed medio aliquo positivo.

Contra, quia in illo fundatur immediate negatio; quod immediate denominat, & constituit immediate negatum, sicut negatio rationalitatis fundatur immediate in substantia equi; & in essentia lapidis, & negatio creaturæ immediate in essentia Dei, & negatio Dei immediate in essentia creaturæ sine aliquo superaddito; quia illa negatio denominat, & immediate constituit creaturam negatam Deo, Deum negatum creaturæ; e contra vero; quia cæcitas non denominat immediate materiam primam, sed oculum ipsius hominis; vel eius organum, & ipsum hominem immediate colligimus illam negationem, seu carentiam non fundari immediate in materia prima; sed in ipsa mediate quantitate; & figura; quæ constituunt organum oculi: sed illa negatio divisionis immediate denominat ens indivisum, & non plura: ergo fundatur immediate in ipso ente.

Dicunt adversarii ex vi negationis immediate fundari in ente, non esse positive vnum, sed negative; unde necessarium est positivum, ut positive sit vnum.

Contra, quia hæc est petitio principij, nos enim intendimus probare vnum ut vnum esse negativum: Ipsi Respondent illam negationem non constitutivum vnum positivum, sed negativum: ergo petunt principium. Item quia nulla alia ratione dicimus tenebras esse aliquid negativum, & non positivum, nisi quia eo ipso quod intelligimus negationem lucis in aëre, eo ipso intelligimus illud ut tenebrosum: sed eo ipso quod intelligimus ens non esse plura, & non esse divisum, sed indivisum, & cum negatione multitudinis, intelligimus illud ut vnum: ergo vnum formaliter est negatio, alias sicut fingitur unitas positivæ, & negativa, poterunt fingi, & tenebræ positivæ, & negativæ: sed hoc est falsum, quia tenebræ sunt negatio lucis: ergo.

Quapropter remoto ab aëre lumine absque aliquo positivo redditur tenebrosus; quia lumen erat ratio formalis constitutiva illius in esse lucidi, & ablata à subiecto illico resultat in ipsos privatio formæ, quare sicut in aëre non fuit necessarium positivum superadditum ut excluderetur lumen, ita neque necessarium est, ut reddatur tenebrosus, quare tenebræ sunt meræ negationes supra aërem: sed ratio formalis constitutiva ens divisum, & pluriatum, sunt differentia, & modi rerum: ergo ex præciso conceptu avulsionis, & præcisionis ab huiusmodi differentijs, & modis rerum redditur ens vnum, & indivisum;

indivisum, quia autem dicitur quod ens præscindatur à differentiis, & modis rerum additione eget alicuius positivo addito ens est unum, & indivisum: ergo unum, & indivisum est formalissime negatio sicut tenebrosus: ergo unitas solum addit supra ens negationem, sicut tenebræ supra aërem. Hinc patet quod cum ens secundum se præscindat à differentiis, & modis rerum, quia non includit illas, secundum se sit indivisum nullo positivo intellectu, & consequenter quod negatio divisionis immediate fundetur in ipso ente.

110 Probatur secunda pars minoris præcipui syllogismi, quia præciso quocumque alio positivo supra ens, manet ens indivisum, quia in ratione entis ut sic communissima superiori omni positivo, non est plures: ergo est indivisum, unde formaliter unum, & hoc non erit positum; hæc consequentia supposito antecedenti evidens est, quia ideo calor non est ratio formalis dealbandi, nec frigiditas existendi in ordine ad locum, quia licet auferatur calor, manet subiectum album, & licet auferatur frigiditas, manet subiectum extensum; nam si frigiditas esset ratio formalis extendendi, cum esset de essentia extensi, ipsum extensum non posset manere sine illa, quia res non manet sine essentia: ergo si ablato positivo quocumque, ens manet unum, signum evidens est illud positum, non esse rationem formalem illius.

111 Antecedens sic patet, primo, quia ens ut sic ut supra probatum manet, est superius quocumque positivo, ac proinde illud positivum erit inferius respectu entis ut sic: ergo illud positivum si constituit rationem entis in aliqua unitate, constituet ipsum in unitate inferiori, ipso ente, sicut positivum hominis per quod constituitur homo, in esse unius inferioris entis ut sic, & ratio evidens est, quia eo modo est effectus formalis, quo est forma illius: ergo si forma est inferior respectu alicuius effectus formalis, etiam erit inferior: sed illud positivum est inferius entis ut sic: ergo constituit in esse inferiori; unde constituet non in unitate transcendentali, quia hoc non est inferior.

112 Secundo probatur, quia positivum illud est posterius, ente nostro modo concipiendi, cum sit attributum entis; sed prius non dependet à posteriori, neque in esse neque in cognosci: ergo potest concipi ens quod prius est sine positivo illo unius, quod posterius respectu entis; tum sic: sed ens sic conceptum non esset plura in quantum ens, cum in quantum ens sit ratio indivisa, & indivisibilis, quia secundum essentiam entis est convenientia totalis, sine aliqua diversitate differentiarum, quia ens quatenus præscinditur, vel quatenus realiter distinguitur virtualiter à differentiis creati, &c. in illo conceptu essentiali non includit illas differentias, quia omnis differentia est extra rationem essentialem superioris: ergo secundum suam essentiam nullam habet rationem dividendi, & plurificandi illud, quia ratio adæquata plurificandi ens est ratio differentiarum: sed essentia entis, quatenus essentia ut sic est virtualiter, excludit differentias, quia distinguitur ab illis virtualiter: ergo in sua essentia, & ex vi illius excludit divisionem: ergo ex vi suæ essentia, & ablato quocumque positivo quod non sit essentia entis est indivisum, & unum.

Declaratur hoc amplius, quia ens illud quod constituit Deum, ut Deus est, & de Deo essentialiter prædicatur, & quod est convenientia cum ente quod est in creatura, caret omni imperfectione, ut supra probatum manet: sed divisio in essentia absoluta est imperfectio: ergo illa ratio entis quæ omnia hæc habet, quatenus ens essentialiter erit indivisum; unde illa indivisio non erit per aliquid positivum superadditum supra ens: sed per solam negationem immediate fundatam in ente, & transcendentem ipsam rationem entis: ergo ablato quocumque positivo ens manet unum, quia manet formaliter indivisum.

SUBSECTIO VIII.

Solutio Patris Vasquez restituitur.

Hanc ultimam nostram rationem P. Vasquez non solum solvebat intendit, sed optime posse retorqueri contra nos ait. Vtrumque præstat hoc modo, primo soluit argumentum concedendo præscindi posse rationem entis ab illo positivo, sed negat tunc provi sic esse unum, sed potius indifferens ad unum, & multa, & asserit hoc esse speciale unitatis, quod ipse determinate non recipiatur cum ente, sicut bonitas, & veritas, sed indeterminate aut unitas, aut pluralitas.

Secundo retorquet in fine illius capitis argumentum sic, illa negatio, in qua per te constituitur ratio unius, cum sit distincta ab ente, potest ab ipso præscindi, & concipi ens in aliquo priori ad illam, & tamen provi sic manet unum: ergo ratio unius non potest in illa negatione consistere, quare concludit eodem modo esse solvendum hoc argumentum à nobis, quod scilicet pro illo priori ens non sit unum, sed indifferens: sed solutio facile rejicitur primo, quia inauditum est ipsam pluralitatem esse passionem entis, sicut est unitas, & ens non determinare unitatem ut constituit infra.

Secundo, quia ex præciso conceptu ablationis formæ ab aliquo subiecto, intelligitur in illo carentia, & negatio talis formæ: sed ens pro illo priori denudatum est à forma divisionis, & plurificationis, quia secundum se concipitur sine differentiis, quæ sunt rationes formales dividendi, & multiplicandi: ergo pro illo priori ens concipitur cum carentia divisionis, & plurificationis: ergo est indivisum, & non plures; falsum ergo est quod sit indifferens ad unum, & ad indivisionem.

Tertio ex eodem principio argumentor contra te hoc tuum positivum est forma unius: sed ens per te concipitur pro illo priori, sine hoc positivo: ergo concipitur pro illo priori sine forma unius, das totum, pergo ulterius: ergo pro illo priori caret forma unius: ergo pro illo priori caret unitate; sed per te non determinat unitatem: sed est indifferens ad ipsam: ergo pro illo priori caret unitate sine vlla eius exigentia: ergo pro illo priori ens est multa, & plura; patet consequentia, quia multitudo, & pluralitas per te ponitur in negatione unitatis: ergo ens non erit indifferens ad unum, & multa ut ponis, sed determinate multa pro illo priori, quo concipitur sine unitate.

Quarto duo entia non possunt inter se præscindere, & concipi, quasi indifferencia ad distinctionem,